

Thomas Watson

Over het Wezen Gods

Vraag: Wat leert de Heilige Schrift ons voornamelijk?

Antw: De Heilige Schrift leert ons voornamelijk wat de mens dient te geloven aangaande God, en welke plichten God van de mens eist.

Vraag: Wat is God?

Antwoord: God is een Geest, Joh. 4:24, oneindig, Job 11:7-9, eeuwig, Ps. 90:2, en onveranderlijk, Jac. 1:17, in Zijn Wezen, Ex. 3:14, wijsheid, Ps. 147:5, kracht, heiligheid, Openb. 4:8

Hierin vinden we:

- I. Iets wat vanzelf inbegrepen is: dat er een God is.
- II. Iets wat gesteld wordt: dat Hij een Geest is.
- III. Welke soort Geest Hij is.

Er wordt vanzelf inbegrepen, dat er een God is. Uit de vraag "Wie is God?" volgt vanzelfsprekend dat er een God is. Het geloof dat God er is, is de grondslag van al de godsdienstige verering. "Wie tot God komt, moet geloven, dat Hij is", Hebr. 11:6. Er moet toch een eerste Oorzaak zijn, die aan alles het aanzijn geeft. Wij weten dat er een God is:

a. Uit het boek der natuur. Het besef van een Godheid is in het hart van de mens gegrift; het licht der natuur bewijst dat. Ik denk dat het moeilijk is voor een mens om van nature atheïst te zijn; hij moge wensen dat er geen God is, hij moge het bestaan van een Godheid betwisten, maar hij kan toch, tegen beter weten in, niet geloven dat er geen God is, tenzij zijn geweten door een opeenstapeling van zonden is dichtgeschroeid en hij zodanig afgestompt is dat hij zijn verstand en gevoel weg gezondigd heeft.

b. Wij weten dat er een God is uit Zijn werken en dit is zo'n duidelijk bewijs van de Godheid, dat de meest atheïstische geesten wel moeten erkennen dat er een wijze, hoogste Maker van deze dingen is, als zij deze werken beschouwen. Dit wordt ons van Galenus en anderen meegedeeld.

- Wij zullen beginnen met de schepping van het heerlijk kunstwerk van Hemel en aarde. Daarvan moet toch zeker een architect of eerste oorzaak zijn. De wereld heeft toch niet zichzelf kunnen maken. Wie toch zou de aarde aan niets kunnen ophangen dan de grote God alleen? Wie toch zou de hemelen zo rijk hebben kunnen aankleden met heerlijke

sterrenbeelden en het firmament hebben kunnen bezaaien met zulke schitterende lichten? Wij zien toch Gods heerlijkheid opgloeien in de zon en uitfonkelen in de sterren.

- Wie zou de aarde haar kleed hebben kunnen geven, haar bedekkend met gras en koren, haar versierend met bloemen en verrijkend met goud? God alleen! Job 38:4. Wie anders dan God zou de zoete muziek des hemels hebben kunnen maken, en de engelen doen meejubelen in het koor om de lof van hun Maker uit te zingen? "Toen de morgensterren te samen vrolijk zongen en al de kinderen Gods juichten", Job 38:7.
- Als iemand naar een ver land zou reizen en daar statige gebouwen zou zien, zou hij het toch nooit in zijn verstand opkomen dat deze gebouwen zichzelf hebben opgericht, maar dat de één of andere grotere macht hen gemaakt heeft. Als men meent dat het werk der schepping niet door God werd tot stand gebracht, is dat net eender alsof wij zouden denken dat een zeldzaam landschap geschilderd zou zijn met een penseel zonder de hand van een kunstenaar. "De God, Die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is", Handelingen 17:24. Scheppen is alleen aan God eigen.
- De wijze regering van alle dingen toont duidelijk dat er een God is. God is de grote Oppersoverein van de wereld. Hij houdt de teugels van het bewind in Zijn handen en bestuurt alle dingen zeer ordelijk en harmonieus tot een zeker einde. Wie de voorzienigheid beschouwt, zou zich toch gedrongen moeten gevoelen te bekennen dat er een God is? De voorzienigheid is de koningin en heerseres van de wereld; zij is de spil die het wiel van de hele schepping doet draaien; zij houdt de zon in haar loop en stelt de zee haar palen. Als God de wereld niet zou besturen, zou alles in verwarring en wanorde vervallen.
- Als men naar een klok kijkt en de beweging van de raderen, het slaan van de hamer en het dalen van de gewichten ziet, moet men toch zeggen dat de één of andere handwerksman dit alles heeft gemaakt. Zo ook als wij de voortreffelijke orde en samenhang in het heelal zien, moeten wij toch wel erkennen dat er een God is Die zeer wijs al deze dingen ordent en regeert. De zon, die grote lichtbron, zendt zijn licht en warmte naar de aarde, en zonder deze zou de wereld slechts een graf of gevangenis zijn. De rivieren laten hun zilveren stromen vloeien om de lichamen der mensen te verfrissen en om droogte te voorkomen; ja elk schepsel heeft zijn werking op zijn eigen plaats en blijft binnen de hem gestelde perken. Wie toch zou dit grote leger van schepselen in onderscheiden rangen en afdelingen kunnen plaatsen en hen voortdurend in hun loop houden behalve Hij Wiens Naam is Heere der heirscharen?
- En zoals God zeer wijs alle dingen beschikt in het hele regiment der schepselen, zo draagt Hij ze ook alle door Zijn kracht. Als God slechts één ogenblik Zijn invloed zou terugtrekken en doen ophouden, dan zouden de raderen van de schepping eruit lopen en de as zou in stukken breken. De filosofen stellen dat alle beweging voortkomt uit iets dat onbeweeglijk is. De elementen bijvoorbeeld, worden bewogen door de invloed en de loop van de hemellichamen; de zon en de maan en de planeten worden bewogen door de hoogste bol, die men 'Primum Mobile' noemt. Welnu, als men zou vragen Wie deze hoogste bol beweegt of de eerste oorzaak is van de beweging van de planeten, kan dat niemand anders zijn dan God.
- De mens is een microkosmos of een wereld in het klein. De uitmuntende bouw en vorm van zijn lichaam is wonderlijk, als een borduurwerk gemaakt. "Ik ben als een borduursel gewrocht in de nederste delen der aarde", Psalm 139:15. Dit lichaam is begiftigd met een edele ziel. Wie anders dan God zou zo'n eenheid van verschillende substanties als vlees en geest kunnen maken? *In Hem leven wij, bewegen wij en zijn wij.* De levendige beweging van elk deel van het lichaam toont duidelijk dat er een God is. Wij kunnen iets van Hem zien in

de glinstering van het oog. Als het kabinet van het lichaam al zo wonderbaarlijk gemaakt is, wat moet dan het juweel wel niet zijn?

- De ziel heeft iets van een hemelse schittering, of zoals Damascenus het zegt: "De ziel is een diamant die gezet is in een ring van klei." Wat is de ziel begiftigd met edele vermogens! "Verstand, wil en hartstochten zijn als het ware een afspiegeling van de Drie-eenheid", zegt Plato. De ziel is een geest, een Goddelijke vonk die uit de hemel is neergedaald; en een geest is onsterfelijk, of zoals Scaliger opmerkt: "De ziel wordt niet ouder", zij blijft eeuwig leven. Wie zou zo'n ziel die veredeld is met zulke zeldzame engeleneigenschappen kunnen scheppen behalve God? Wij moeten wel met de psalmist zeggen: "Hij heeft ons gemaakt en geenszins wij", Psalm 100:3.

c. Wij kunnen bewijzen dat er een God is vanuit onze consciëntie. De consciëntie is de plaatsvervanger of onderkoning van God. De consciëntie is een getuige van God. Als er geen Bijbel was om ons mee te delen dat er een God is, dan zou de consciëntie het nog kunnen doen. De consciëntie "beschuldigt of ontschuldigt", zoals de apostel dat zegt, Romeinen 2:15. Zij handelt in opdracht van een hogere rechtsinstantie. Het geweten, als dat vrij is van grote zonden, ontschuldigt van nature. Als iemand deugdzaam handelt, een matig en rechtschapen leven leidt, "de gulden regel" waarneemt en anderen behandelt zoals hij wil dat men hem zou behandelen, dan geeft de consciëntie daarover haar goedkeuring en zegt: "goed gedaan."

Zij geeft als een bij honing.

De consciëntie spreekt van nature beschuldigend in een goddeloze. Als men tegen licht en beter weten ingaat, voelt men de worm der consciëntie. Eheu, quis intus scorpio! "Ach, welk een schorpioen schuilt daar van binnen", Seneca. Als men tegen z'n consciëntie in zondigt, spuwt zij vuur in het gezicht en vervult zij met schaamte en wroeging. Als de zondaar een handschrift ziet op de wand van de consciëntie "verandert zich zijn glans", Daniël 5:6. Menigeen heeft zich opgehangen om zijn consciëntie te stillen. Keizer Tiberius, een bloeddorstig man, voelde de striemen in zijn consciëntie; hij werd zo achtervolgd door de gedachte aan wraak dat hij in de senaat zei dat hij elke dag duizend doden stierf.

Wat anders zou de consciëntie van een mens in zo'n angst brengen dan de indruk dat er een God is en de gedachte voor Zijn rechterstoel te moeten komen? Degenen die niet onder menselijke wetten staan, zijn onderworpen aan de beteugeling van hun eigen consciëntie. En het is opmerkelijk dat, hoe dichter de goddeloze bij de dood komt, hoe meer hij verschrikt is. Waar komt dat anders vandaan dan van de vrees voor het naderende oordeel? De ziel die zich bewust is van haar onsterfelijke natuur, beeft voor Hem Die altijd leeft en nooit zal ophouden te straffen.

d. Dat er een God is, blijkt ook uit het feit dat men dit onder alle volken tegelijk aantreft, uit de algemene instemming daarmee onder alle mensen. Nulla gens tam barbara cui non insideat hae persuasio Deum esse. "Er is geen volk zo barbaars, of men gelooft dat er een god is", zegt Cicero. Hoewel de heidenen de ware God niet dienden, vereerden zij toch een god. Zij richtten zelfs een altaar op voor "den onbekende God", Handelingen 17:23. Zij wisten dat er nog een god gediend moest worden, maar zij kenden niet de God Die zij hadden moeten dienen. Sommigen vereerden Jupiter, anderen Neptunus, weer anderen Mars. Zij aanbaden liever iets dan helemaal niets.

e. Dat er een God is, blijkt uit het feit dat Hij toekomstige zaken heeft voorzien. Wie dingen kan voorzien die zeker zullen gebeuren, is de ware God. God heeft geprofeteerd dat er een maagd zwanger zou worden; Hij heeft ook de tijd voorzien dat de Messias uitgeroemd zou

worden, Daniël 9:26. Hij heeft de Babylonische gevangenschap der Joden voorzien en wie hun verlosser zou zijn, Jesaja 45:1. De Heere gebruikt dit argument Zelf om te bewijzen dat Hij de ware God is en dat al de goden van de heidenen verzinsel en ijdelheid zijn, Jesaja 41:23. "Toekomstige zaken voorzien die niet van natuurlijke oorzaken afhankelijk zijn, is eigen aan de Godheid", Tertullianus.

f. Dat er een God is, blijkt uit Zijn onbeperkte macht en soevereiniteit. Hij Die zó werken kan dat niemand het kan verhinderen, is de waarachtige God, en dat alleen kan de Heere. "Ik zal werken, wie zal het keren?" Jesaja 43:13. Niets kan dat werk verhinderen dan de één of andere hogere macht; maar er is geen macht hoger dan God: alle machten die er zijn, zijn van Hem, daarom staan alle machten onder Hem. Hij heeft een arm met macht, Psalm 89:14.

Hij ziet de motieven waarmee de mensen zich tegen Hem verzetten, Hij rukt de wielen van hun strijdswagens af; Hij maakt de waarzeggers dol, Jesaja 44:25. Hij snijdt de geest der vorsten af; Hij stelt de zee haar palen; Hij houdt de leviathan in bedwang en bindt de duivel in ketenen; Hij doet al wat Hem behaagt, Hij doet wat Hij wil. "Ik zal werken en wie zal het keren?"

g. Er zijn duivelen en daarom is er ook een God. Atheïsten kunnen niet ontkennen dat er duivelen zijn, dan moeten zij ook toegeven dat er een God is. Wij lezen van velen dat zij van de duivel bezeten waren. De duivelen worden in de Heilige Schrift wel "harigen" genoemd, Psalm 68:22, omdat zij dikwijls verschenen in de gedaante van bokken of satyrs. Gerson vertelt ons in zijn boek "De probatione spirituum" hoe satan op zekere dag aan een Godvrezende man verscheen in een zeer heerlijke gestalte, zich uitgevend voor Christus; de oude man antwoordde: *"Ik wens mijn Zaligmaker niet te zien hier in deze woestijn, het zal mij genoeg zijn als ik Hem in de hemel zal zien."* Welnu, als er een duivel is, is er ook een God. Toen Socrates, een heiden, voor zijn dood beschuldigd werd, bekende hij dat hij zowel geloofde dat er een kwade geest was als een goede Geest.

Eerste gebruik.

Nu wij gezien hebben dat er een God is, worden zulke atheïstische dwazen, die dit loochenen, bestraft. Epicureüs ontkende dat er een Voorzienigheid was en zei dat alle dingen bij toeval geschieden. Wie zegt dat er geen God is, is het goddelooste schepsel dat bestaat. Die is erger dan een dief, want die neemt onze bezittingen weg, maar de atheïst zou God van ons willen wegnemen. "Zij hebben mijn Heere weggenomen", Johannes 20:13. Zo ook zouden wij van atheïsten kunnen zeggen dat zij onze God van ons zouden willen wegnemen, in Wie al onze hoop en troost gelegen is. "De dwaas zegt in zijn hart: Er is geen God", Psalm 14:1. Hij durft het niet uit te spreken met zijn tong, maar zegt het in zijn hart: hij wenst het zo. Voorwaar, niemand kan eigenlijk een speculatief atheïst zijn. "De duivelen geloven het ook, en zij sidderen", Jakobus 2:19. Ik heb van ene Arthur, iemand die beleed atheïst te zijn, gelezen dat hij, toen hij ging sterven, uitschreeuwde dat hij verdoemd was.

Hoewel er weinigen gevonden worden die werkelijk zeggen dat er geen God is, loochenen velen Hem toch in hun praktijk. "Zij verloochenen Hem met de werken", Titus 1:16. Cicero zei van Epicureüs: "Met woorden loochent hij het bestaan van de goden, maar hij laat het tevens toe dat zij voortbestaan." De wereld is vol van praktische atheïsten; de meeste mensen leven alsof zij geloven dat er geen God is. Zouden zij zó durven liegen, bedriegen en onreinheid bedrijven als zij geloofden dat er een God is, Die hun ter verantwoording zal roepen? Als er een Indiaan die nooit van God gehoord had, onder ons zou komen wonen en wij geen andere middelen zouden hebben om hem te overtuigen dat er een God is dan te wijzen op het leven van de mensen in

onze tijd, dan zou hij er zeker aan twijfelen óf er inderdaad wel een God is. "Ik zou daaruit niet durven beweren dat goden bestaan."

Tweede toepassing.

Aangezien er een God is, zal Hij ook in gerechtigheid handelen en rechtvaardige vergelding aan de mensen geven. In de wereld schijnen de zaken nogal ongelijk verdeeld te zijn. De goddelozen hebben voorspoed, Psalm 73:3.

Zij die de Heere verzoeken, ontkomen, Maleáchi 3:15. De rijpe druiventrossen worden in hun beker uitgeperst en tegelijkertijd worden de Godzaligen, die wenen over de zonde en de Heere dienen, verdrukt. "Want ik eet as als brood, en vermeng mijn drank met tranen", Psalm 102:10. De bozen genieten al het goede en de goeden lijden al het kwade. Maar aangezien er een God is, zal Hij in gerechtigheid met de mensen handelen. "Zal niet de Rechter der ganse aarde recht doen?", Genesis 18:25. Overtreders zullen hun straf ontvangen. De sterfdag, de oordeelsdag van de zondaars komt. "De Heere ziet dat zijn dag komt", Psalm 37:13.

Zolang er een hel is, zullen de goddelozen gezeseld worden en zolang er een eeuwigheid is, zullen zij daar lang genoeg liggen; maar God zal Zijn kinderen die Hem trouw gediend hebben ruimschoots vergoeden. Zij zullen hun witte klederen en kronen ontvangen. "Immers is er vrucht voor den rechtvaardige; immers is er een God, Die op de aarde richt", Psalm 58:12. Omdat God Gód is, zal Hij Zijn volk een heerlijke beloning geven.

Derde gebruik.

Aangezien er een God is, mogen wij wel zeggen: *wee degenen die deze God tegen hebben!* Hij leeft eeuwig om Zich op hen te wreken. "Zal uw hart bestaan? Zullen uw handen sterk zijn, in de dagen als Ik met u handelen zal?", Ezechiël 22:14. Dat geldt ook voor degenen die de sabbat des Heeren ontheiligen, Zijn kinderen tegenstaan en deze juwelen in het stof vertreden. Degenen wier leven in strijd is met Gods Woord, maken dat zij de Oneindige Majesteit des hemels tegen zich hebben; en hoe naar zal hun toestand zijn! "Indien Ik Mijn glinsterende zwaard wette en Mijn hand ten gerichte grijpt, zo zal Ik de wraak op Mijn tegenpartijen doen wederkeren en Mijn haters vergelden. Ik zal Mijn pijlen dronken maken van bloed", enz, Deuteronomium 32:41, 42. Als het al zo vreselijk is de leeuw te horen brullen, wat moet het dan wel niet zijn, als hij zijn prooi begint te verscheuren. "Verstaat dit toch, gij godvergetenden; opdat Ik niet verscheure", Psalm 50:22. O, dat degenen die in hun zonden doorgaan daar toch eens aan zouden denken. Zullen wij maken dat de grote God Zich tegen ons stelt? God slaat niet spoedig, maar wel hard! "Hebt gij een arm gelijk God?", Job 40:4. Kunt gij zo'n slag toebrengen? God is de beste Vriend, maar de ergste Vijand! Als Hij mensen door Zijn *aanblik* in het graf kan doen neerdalen, hoe ver kan Hij hen dan niet *wegwerpen*. "Wie kent de sterkte Uws toorns?", Psalm 90:11. Wat zijn dat toch voor dwazen die voor een druppel plezier een zee van toorn zullen drinken! Paracelsus gewaagt van een waanzin van sommige mensen die hen al dansende doet sterven; zo gaan zondaren dansende naar de hel.

Vierde gebruik.

Nu wij gezien hebben dat er een God is, laten wij dan ook dit grote artikel van onze belijdenis vast geloven. Wat kan er toch voor godsdienst in een mens zijn, als hij niet gelooft aan een God? "Wie tot God komt, moet geloven dat Hij is." God dienen, tot Hem bidden en niet geloven dat er een God is, is een grote smaad en minachting op Hem werpen. Geloof dat God de enige waarachtige God is: zoals Hij Zich in Zijn Woord geopenbaard heeft. "Die gerechtigheid liefheeft en goddeloosheid haat", Psalm 45:8. Het ware geloof in God geeft leven aan alle godsdienstplechtigheden; hoe meer wij de waarheid en oneindigheid Gods geloven,

hoe heiliger en hemelser wij in ons leven zijn. Of wij nu alleen zijn of in gezelschap, God ziet ons. Hij doorgrondt het hart. Als wij dat geloven zou dat ons altijd het besef geven onder Gods oog te leven. "Ik stel den HEERE geduriglijk voor mij", Psalm 16:8.

Het geloof in God beteugelt de zonde en spoort aan tot de plicht. Het zal ons gebed vleugels geven en olie in de lamp van onze godsvreze. Het geloof in God zal ons afhankelijk doen zijn in alle engten en noden. "Ik ben God, de Almachtige", Genesis 17:1. (Eng. vert.: de Algenoegzame); een God Die in al onze behoeften kan voorzien, al onze vrees kan verdrijven, al onze twijfels kan oplossen, al onze verzoeken kan overwinnen. De arm van Gods macht kan nooit verschrompelen. Hij kan genade voor ons teweegbrengen en kan ons derhalve helpen en is niet aan het schepsel gebonden. Als wij geloofden dat er een God is, zouden wij zodanig op Zijn voorzienigheid vertrouwen, dat wij geen ongeoorloofde middelen zouden gebruiken; wij zouden ons niet in een zondige weg begeven om onszelf uit moeilijkheden te redden. "Is het omdat er geen God in Israël is, dat gijlieden heengaat, om Baäl-Zebub, de god van Ekron, te vragen?", 2 Kronieken 1:3. Als men tot zondige hulpmiddelen de toevlucht neemt, komt dat niet omdat men niet gelooft dat er een God is of niet gelooft dat Hij Algenoegzaam is?

Vijfde gebruik.

Aangezien er een God is, laten wij alles in het werk stellen om deel aan Hem te krijgen. "Deze God is onze God", Psalm 48:15. Sedert onze val hebben wij het beeld Gods verloren en zijn wij uit Zijn gemeenschap gevallen; laten wij alles doen om dit verloren aandeel te herstellen zodat wij dit schibbolet kunnen uitspreken: "Mijn God", Psalm 43:4. Het verschaft maar weinig troost als wij weten dat er een God is, tenzij Hij de onze is. De Heere biedt Zichzelf aan om onze God te zijn. "Ik zal hun tot een God zijn", Jeremia 31:33. En het geloof grijpt dit aanbod aan, het eigent zich God toe, en past alles wat in Hem is op zich toe, zodat het weer het onze wordt. Zijn wijsheid wordt de onze, om ons te onderwijzen, Zijn heiligheid om ons te heiligen, Zijn Geest om ons te troosten; Zijn genade om ons te redden. Te kunnen zeggen: "God is mijn God" is meer waard dan het bezit van alle mijnen van goud en zilver.

Zesde gebruik.

Aangezien er een God is, laten wij Hem dan dienen en vrezen als God. In Romeinen 1:21 wordt een aanklacht tegen sommigen ingediend: "Zij hebben Hem niet als God verheerlijkt." Laten wij Hem aanroepen als God. Laten wij vurig bidden. "Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel", Jakobus 5:16. Dat is zowel het vuur als de wierook: zonder vurigheid is het geen gebed.

Laten wij Hem als God liefhebben. "Gij zult den HEERE uw God liefhebben met uw ganse hart", Deut. 6:5. Hem liefhebben met het ganse hart betekent Hem boven alles liefhebben, Hem het innigste van onze genegenheden geven; Hem niet alleen lief hebben uit waardering, maar intens, zoveel als mogelijk is. Zoals de zonnestralen samen komen in een brandglas en des te heter branden, zo moeten al onze genegenheden zich verenigen opdat onze liefde tot God des te vuriger moge zijn. Laten wij Hem ook gehoorzamen als God. Alle schepselen gehoorzamen Hem, de sterren voeren Zijn oorlogen, de wind en de zee gehoorzamen Hem, Markus 4:41. Veel meer behoort de mens Hem te gehoorzamen, die God begiftigd heeft met een beginsel van verstand. Hij is God en heeft het oppergezag over ons; daarom moeten wij die het leven van Hem gekregen hebben, de wet van Hem ontvangen om ons in alle dingen aan Zijn wil te onderwerpen. Dat is nu Hem te kussen met een kus van trouw en dat is nu Hem te verheerlijken als God!

II Hetgeen hier gesteld wordt is: "God is een Geest", Johannes 4:24. God is *essentia spiritualissima*; "Gods Wezen is Geestelijk", zegt Zanchius.

Wat betekent het als men zegt: God is een Geest?

Met een Geest bedoelen we, dat God onstoffelijk is, een zuiver, geestelijk, onvermengd Wezen, niet samengesteld uit lichaam en ziel, zonder elke samenstelling van delen. Een lichaam is iets dat tastbaar is. Hoe geestelijker iets is, hoe edeler en voortreffelijker. Zo is Gods Wezen.

Waarin verschilt God van andere geesten?

(1) Engelen zijn geesten. Wij moeten onderscheid maken tussen geesten. Engelen zijn geschapen geesten; God is een ongeschapen Geest. Engelen zijn eindige geesten en kunnen vernietigd worden; dezelfde Macht die hen schiep kan hen weer tot het niet terug doen keren. Maar God is een oneindige Geest. Engelen zijn beperkte geesten: zij kunnen niet op twee plaatsen tegelijk zijn, maar zij zijn aan een plaats gebonden. Maar God is een oneindige Geest en aan alle plaatsen tegelijk. Engelen, hoewel zij geesten zijn, zijn slechts gediensstige geesten, Hebréeën 1:14. Hoewel zij geesten zijn, zijn ze toch dienstknechten. God is de allervoortreffelijkste Geest, de Vader der geesten, Hebréeën 12:9.

(2) De ziel is ook een geest. "De geest keert weder tot God, Die hem gegeven heeft", Prediker 12:7.

Waarin verschilt God Die een Geest is van de ziel?

Servet en Osiander meenden dat toen de ziel ingeblazen werd, de eigenlijke Geest en substantie van God in de mens werd ingebracht. Dit is echter een dwaas denkbeeld, want het Wezen Gods is onmededeelbaar. Als er staat dat de ziel een geest is, betekent het, dat God haar met verstand heeft bedeed en Zijn beeld en gelijkenis er op afgedrukt heeft, maar niet Zijn Wezen.

Maar staat er niet geschreven, dat wij der Goddelijke natuur deelachtig zijn geworden? 2 Petrus 1:4.

Met de Goddelijke natuur wordt daar bedoeld: *Goddelijke eigenschappen*. Wij worden der Goddelijke natuur deelachtig, niet door gelijkheid of vereniging met het Goddelijk Wezen, maar doordat het beeld Gods in ons vernieuwd wordt.

Zo ziet men waarin God verschilt van andere geesten: van engelen en van de zielen der mensen. Hij is een Geest Die al het schepsel overtreft. Hij is de "Vader der geesten."

Vorstius en de anthropomorfiëten brengen hiertegen in, dat er in de Heilige Schrift aan God een menselijke vorm en een menselijke gedaante worden toegeschreven: er staat dat Hij ogen en handen heeft.

Antwoord. Het is in strijd met de aard van een geest om een lichamelijke substantie te hebben. "Tast Mij en ziet, want een geest heeft geen vlees en benen, gelijk gij ziet dat Ik heb", Lukas 24:39. Lichaamsdelen worden niet werkelijk aan God toegeschreven, maar overdrachtelijk. Met Gods rechterhand wordt Zijn macht bedoeld; met Zijn ogen wordt Zijn wijsheid bedoeld.

Het is immers duidelijk dat God, Die een Geest is, geen lichamelijke vorm of substantie kan hebben, want een lichaam is zichtbaar, maar God is onzichtbaar; dus is Hij een Geest. "Denwelke geen mens gezien heeft noch zien kan", 1 Timótheüs 6:16, niet door een lichamenlijk oog. Een lichaam is begrensd, kan maar op één plaats tegelijk zijn; maar God is overal, in alle plaatsen, tegelijk; dus is Hij een Geest. Gods Wezen is overal en Hij heeft nergens een begrenzing. Een lichaam dat samengesteld is uit onderdelen kan afgebroken worden; maar God kan nooit ontbonden worden, Hij uit Wie alle dingen hun begin hebben, kan geen einde hebben. Zo blijkt duidelijk dat God een Geest is, wat tot verhoging is van Zijn volmaakte natuur.

Eerste gebruik.

Als God een Geest is, is Hij ontoegankelijk. Men kan Hem geen schade toebrengen. Goddelozen steken hun banier op, en richten hun strijdkrachten tegen God, men zegt dat ze tegen God strijden, Handelingen 5:39. Maar wat zal hun strijden baten? Welke schade zouden ze God kunnen toebrengen? God is een Geest en kan daarom geen enkele schadelijke inwerking ontvangen. Goddelozen mogen zich inbeelden dat zij de Heere kwaad kunnen doen. "Wat denkt gijlieden tegen den HEERE?", Nahum 1:9. Maar God Die een Geest is, is ontoegankelijk. De goddelozen mogen dan Zijn eer verdonkeren, zij kunnen Zijn Wezen niet aantasten. De Heere kan Zijn vijanden verwonden, maar zij kunnen Hem geen schade toebrengen. Julianus mocht dan zijn degen omhoog werpen naar de hemel, maar hij kon God niet aanraken.

God is een Geest, onzienlijk. Hoe kunnen de goddelozen met al hun macht Hem beschadigen, terwijl zij Hem niet kunnen zien! Vandaar dat alle pogingen van de goddelozen tegen de Heere dwaasheid zijn en mislukken zullen. "De koningen der aarde stellen zich op tegen den HEERE en Zijn Gezalfde, Die in den hemel woont, zal lachen", Psalm 2:2 en 4. Hij is een Geest, Hij kan hen verwonden, maar zij kunnen Hem niet aanraken.

Tweede toepassing.

Als God een Geest is, toont dit de dwaasheid van de roomsen die Hem aanbidden met behulp van schilderijen en beelden. Wij kunnen Hem, die een Geest is, op geen enkele wijze uitbeelden. "Zo sprak de HEERE tot u uit het midden des vuurs; gij hoordet de stem der woorden, maar gij zaagt geen gelijkenis behalve de stem", Deuteronomium 4:12. God Die een Geest is, is niet waar te nemen en kan niet opgemerkt worden. Hoe kan er dan enige gelijkenis van Hem gemaakt worden? "Bij wien dan zult gij God vergelijken? Of wat gelijkenis zult gij op Hem toepassen?", Jesaja 40:18. Hoe kan men God schilderen? Kunnen wij een beeld maken van iets dat wij nooit gezien hebben? Gij hebt geen gelijkenis gezien. God is een Geest. Het zou dwaasheid zijn om te proberen een afbeelding van de ziel te maken, omdat ze geestelijk is, of om engelen te schilderen, omdat zij geesten zijn.

Worden engelen in de Heilige Schrift niet uitgebeeld als cherubim?

Er bestaat een beeld van de persoon en een beeld dat hun ambt voorstelt. De cherubim stellen niet de engelen als personen voor, maar hun ambt. De cherubim werden uitgebeeld met vleugelen, om de vaardigheid van de engelen in het uitoefenen van hun ambt te tonen; en als wij geen zielen kunnen afbeelden en ook niet de engelen in hun persoon, omdat zij geesten zijn, dan kunnen wij nog veel minder een beeld of schilderij van God maken, Die oneindig is en de *Vader der geesten*.

God is ook een alomtegenwoordige Geest; Hij is in alle plaatsen. "Vervul Ik niet den hemel en de aarde? spreekt de HEERE", Jeremia 23:24. Daarom is het absurd om Hem door middel van een beeld te aanbidden, daar Hij overal tegenwoordig is. Zou het niet iets dwaas zijn om voor het portret van de koning te buigen, als de koning zelf aanwezig is? Zo is het ook als men een beeld aanbidt terwijl God Zelf aanwezig is.

Hoe moeten wij ons dan een denkbeeld vormen van God terwijl Hij een Geest is en wij geen beeld of gelijkenis van Hem mogen maken? Wij moeten Hem ons geestelijk voorstellen. In Zijn eigenschappen: Zijn heiligheid, rechtvaardigheid en goedheid; dat zijn de stralen waarin Zijn Goddelijke natuur uitblinkt. Wij moeten ons Hem voorstellen zoals Hij in Christus is. "Christus is het Beeld van de onzienlijke God", Kolossenzen 1:15.

Vestig de ogen van uw geloof op Christus als de Godmens. In Christus zien wij de schittering van de Goddelijke heerlijkheid; in Hem is de volmaakte gelijkenis van al de deugden Zijns Vaders. De wijsheid, liefde en heiligheid van God de Vader blinken uit in Christus. "Die Mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien", Johannes 14:9.

Derde gebruik.

Als God een Geest is, leert ons dit, dat hoe geestelijker wij worden hoe meer wij aan God gelijkvormig worden. Hoe kunnen toch aarde en geest samengaan?, Filippenzen 3:19. Het hoogste waarmee aardsgezinde mensen zich kunnen vergelijken is met de mol of de schildpad die in de aarde leven. Wat voor overeenkomst kan er toch zijn tussen een aardsgezind hart en Hem Die een Geest is? Hoe geestelijker iemand is, hoe meer hij gelijkvormig met God is.

Wat is "geestelijk" te zijn?

Gereinigd en verheven te zijn, het hart steeds in de hemel te hebben, over God en Zijn heerlijkheid te mediteren en in een vurige liefdewagen tot God opgeleid te worden. "Wien heb ik nevens U in den hemel!", Psalm 73:25, waarvan Beza de volgende parafrase geeft: Apage terra, utinam tecum in coele essem! "Ga weg aarde, o, dat ik met U in de hemel was!"

Een christen die afgetrokken wordt van deze aardse zaken, zoals de wijngeest van de droesem wordt verwijderd, heeft een edele geestelijke ziel en is het meest gelijkvormig met Hem Die een Geest is.

Vierde gebruik.

Dat God een Geest is, leert ons dat de dienst die Hij van ons eist en die Hem het meest aangenaam is, een geestelijke dienst is. "Die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid", Johannes 4:24.

Geestelijke godsdienst is de meest zuivere godsdienst. Hoewel God ook wil hebben dat wij Hem met het lichaam dienen, onze ogen en handen opheffen om anderen te betuigen dat wij eerbied hebben voor Zijn heerlijkheid en majesteit, toch wil Hij voornamelijk hebben dat wij Hem met de ziel aanbidden. "Verheerlijkt God in uw lichaam en in uw geest", 1 Korinthe 6:20. God stelt geestelijke aanbedding op hoge prijs, omdat deze het dichtst bij Zijn natuur komt, Die een Geest is.

Wat is God in de geest dienen?

(1) Hem zonder ceremoniën te dienen. De ceremoniën van de wet, die God Zelf had ingesteld, zijn nu afgeschaft en behoren tot de oude bedeling. Nu Christus, de waarheid Zelf, gekomen is, moeten de schaduwen vlieden; daarom noemt de apostel de ceremoniën van de wet vleselijke plechtigheden, Hebreëen 9:10. Als wij deze Joodse ceremoniën die God had ingesteld niet meer mogen gebruiken, dan mogen wij nog veel minder die gebruiken die Hij nooit heeft ingesteld.

(2)

God in de geest dienen is Hem dienen met geloof in het bloed van de Messias, Hebreëen 10:19. Hem dienen met de grootste ijver en intensiteit van de ziel. "Onze twaalf geslachten dienen God geduriglijk nacht en dag", Handelingen 26:7, met alle inspanning van de geest; niet slechts voortdurend maar intens. Dat is God dienen in de geest. Hoe geestelijker de dienst is, hoe beter men tot God nadert, Die een Geest is en hoe voortreffelijker de dienst is. Het geestelijk deel van de plicht is het vet van het offer: het is de ziel en het wezen van de godsdienst. De beste opwekkende middelen worden gemaakt van sterke dranken en de beste plichten zijn deze die

geestelijk van aard zijn. God is een Geest en wil geestelijk gediend worden; niet de vertoning van de godsdienst maar de zuiverheid ervan is de Heere aangenaam.

- Berouw is geen uiterlijke gestrengheid, toegebracht aan het lichaam zoals boete, vasten en lichamelijke kastijding, maar dat bestaat in de offerande van een verbroken hart.
- Dankzegging bestaat niet in kerkmuziek, het geluid van een orgel, maar veel meer in het zingen voor de Heere in het hart, Efeze 5:19.
- Bidden is niet de stem laten horen in een harteloze belijdenis of enkele kralen tellen, maar het bestaat in zuchten en steunen, Romeinen 8:26. Als het vuur van de innigheid op de wierook van het gebed wordt gelegd, stijgt het op als een lieflijke reuk. Het echte wijwater is niet wat de paus sprenkelt, maar het druipt uit een boetvaardig oog. Geestelijke aanbidding behaagt die God Die een Geest is het meest. "De Vader zoekt ook dezulken, die Hem alzo aanbidden", Johannes 4:23, om te tonen dat dezulken zeer aangenaam zijn en dat God behagen heeft in geestelijke aanbidding. Dat is de smakelijke spijs die de Heere begeert. Hoe weinigen denken daaraan! Men geeft Hem meer draf dan geestelijke drank, men vindt het voldoende om z'n plicht te doen, maar legt niet het hart erin, wat tot gevolg heeft dat de Heere walgt van de dienst die Hijzelf ingesteld heeft, Jesaja 1:12, Ezechiël 23:31.

Laten wij daarom de Heere in de geest dienen, hetgeen het beste overeenkomt met Zijn natuur. Een Goddelijke verkwikking, vol van kracht, kan in enkele druppels gegeven worden; zo kan in een kort gebed, met hart en ziel, veel kracht liggen en het kan veel vrucht voortbrengen. De tollenaar deed slechts een kort gebed: "O God, wees mij zondaar genadig", Lukas 18:13, maar dat was vol geest en leven, het kwam uit het hart; daarom werd het verhoord.

Vijfde gebruik.

Laten wij God bidden, of Hij Die een Geest is, ons van Zijn Geest wil geven. Het wezen Gods is onmededeelbaar, maar niet de werkingen, de tegenwoordigheid en de invloeden van Zijn Geest. Als de zon in een kamer schijnt, is het lichaam van de zon daar niet, maar het licht, de warmte en de invloed van de zon. God heeft van Zijn Geest een belofte gegeven: "Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u", Ezechiël 36:27. Verander beloften in gebeden: "O Heere, Gij Die een Geest zijt, geef mij van Uw Geest; ik die vlees ben, smee om Uw Geest, Uw verlichtende, heiligende, levendmakende Geest." Melanchton bad: "Heere ontvlam mijn ziel met Uw Heilige Geest." Hoe noodzakelijk is Zijn Geest! Wij kunnen geen enkele plicht op een levende wijze doen zonder de Geest. Als deze wind in onze zeilen blaast, bewegen wij ons snel hemelwaarts. Laten wij daarom bidden, of de Heere ons een deel van Zijn Geest wil geven, Maleáchi 2:15, opdat wij in onze godsdienst met meer kracht mogen werkzaam zijn.

Zesde gebruik.

Aangezien God een Geest is, zijn de weldaden die Hij geeft ook geestelijk. Evenals de voornaamste zegeningen die Hij ons in dit leven schenkt geestelijk zijn, Efeze 1:3 en geen goud of zilver, bijvoorbeeld: Christus, Zijn liefde, de vervulling met Zijn genade zo zijn de voornaamste weldaden die Hij ons na dit leven geeft ook geestelijk, namelijk "een onverwelkelijke kroon der heerlijkheid", 1 Petrus 5:4. Aardse kronen verwelken, maar de kroon voor de gelovigen die geestelijk is, is een onverderfelijke, nooit verwelkende kroon. Josef Scaliger zei: "Het is onmogelijk dat iets wat geestelijk is onderwerp van verandering of bederf kan zijn." Dit moge een christen vertroosten in al zijn moeite en lijden. Hij geeft zich geheel aan de dienst van God en krijgt daarvoor hier weinig loon, maar bedenk dat God Die een Geest is, een geestelijke beloning schenkt: het zien van Zijn Aangezicht in de hemel, witte klederen en een eeuwig

gewicht der heerlijkheid. Laat u de dienst des Heeren toch niet tot een last zijn, denk aan de geestelijke beloning: een kroon der heerlijkheid die niet verwelkt.

III Wat voor Geest is God?

Hij is oneindig! Al het geschapene is eindig. Hoewel oneindigheid van toepassing is op al Gods eigenschappen Hij is oneindig barmhartig, oneindig wijs, oneindig heilig- toch geeft oneindigheid, als wij het op zichzelf beschouwen, vooral Gods alomtegenwoordigheid te kennen. Het Griekse woord voor "oneindig" betekent "zonder beperkingen of grenzen". God is niet beperkt tot één enkele plaats, Hij is oneindig en is dus op alle plaatsen tegelijk aanwezig. Zijn "centrum" is overal. "Gods Wezen is aan geen enkele plaats gebonden en ook van geen enkele plaats buitengesloten", Augustinus. "Zie, de hemelen, ja de hemel der hemelen zouden U niet begrijpen", 1 Koningen 8:27.

De Mohammedanen bouwen hun tempels zo, dat ze van boven open zijn, om daarmee te tonen dat zij God niet kunnen insluiten, maar dat Hij op alle plaatsen met Zijn tegenwoordigheid is. Gods Wezen is niet begrensd, noch door de ruimten boven ons, noch door de aardbol, Hij is overal. Wat filosofen zeggen van de ziel dat deze in elk deel van het lichaam is, in het oog, het hart, de voet; zo kunnen wij van God zeggen dat Hij ubiquie, alomtegenwoordig is, Zijn Wezen is overal; Zijn "gebied" is hemel, zee en aarde, ja Hij is aan alle plaatsen tegelijk. Dat is nu oneindig. God Die alles binnen de perken houdt, is Zelf onbeperkt. Hij stelt de zee haar perk: "Tot hiertoe zult u komen en niet verder." Hij legt de engelen beperkingen op: evenals de cherubim gaan en staan zij op Zijn bevel, Ezechiël 10:6, maar Hij Zelf is oneindig, zonder beperkingen. Hij Die de hemel kan omvatten en de aarde in een waag kan wegen, moet wel de Oneindige zijn, Jesaja 40:22.

Vorstius beweert: 'dat God aan alle plaatsen is, echter niet wat betreft Zijn Wezen, maar door Zijn kracht en invloed; evenals de zon waarvan het lichaam aan de hemel staat maar die zijn stralen slechts uitzendt om de aarde te beïnvloeden, of als een koning die aan alle plaatsen van zijn rijk is krachtens zijn gezag en macht, maar persoonlijk zit hij op zijn troon.'

God Die oneindig is, is aan alle plaatsen tegelijk, niet alleen met Zijn invloed, maar met Zijn Wezen, want als Zijn Wezen alle plaatsen vervult, moet Hij daar ook wel Persoonlijk zijn. "Vervul Ik niet den hemel en de aarde?", Jeremia 23:24.

Maar zegt God niet dat de hemel Zijn troon is? Jesaja 66:1.

Er staat ook geschreven, dat een nederig hart Zijn troon is, Jesaja 57:15. Het nederige hart is Zijn troon wat betreft Zijn genadige tegenwoordigheid, en de hemel is Zijn troon wat betreft Zijn heerlijke tegenwoordigheid. Toch kan Hij door geen van deze tronen vastgehouden worden, want de hemel der hemelen kan Hem niet bevatten.

Maar als God oneindig is en aan alle plaatsen, dan is Hij ook in onreine plaatsen en vermengt Hij Zich met het onreine?

Hoewel God aan alle plaatsen is, in het hart van de zondaar dat Hij doorzoekt en in de hel met Zijn rechtvaardigheid, toch vermengt Hij Zich niet met de onreinheid en ontvangt daardoor ook niet het minste vleugje van het boze. "De Goddelijke natuur vermengt Zich niet met het geschapene, en wordt ook niet met de onreinheid daarvan besmet", Augustinus. Evenmin als de zon besmeurd of zijn schoonheid bevekt wordt als hij op een mestvaalt schijnt, of als Christus besmet werd toen Hij onder de zondaars verkeerde, Wiens Godheid een voldoende tegenweer vormde tegen besmetting.

God moet wel oneindig zijn en aan alle plaatsen tegelijk, niet alleen krachtens de eenvoudigheid en heiligheid van Zijn natuur, maar ook krachtens Zijn macht, die zo heerlijk is, dat niemand Hem kan beperken of Hem voorschrijven in een bepaalde loopbaan te gaan! Dat zou net eender zijn alsof de druppel de oceaan een perk zou stellen of een ster de zon.

Eerste gebruik.

Dit veroordeelt de roomsen die nog andere zaken behalve de Godheid oneindig maken. Zij zijn van oordeel dat Christus' lichaam op vele plaatsen tegelijk is, dat het in de hemel is en in het brood en de wijn van het sacrament. Echter, Christus is als God oneindig en op alle plaatsen tegelijk, maar als Mens is Hij dat niet. Toen Hij op aarde was, was Hij naar Zijn mensheid niet in de hemel, hoewel Hij daar naar Zijn Godheid wel was; nu Hij in de hemel is, is Hij naar Zijn mensheid niet op aarde, hoewel Hij daar naar Zijn Godheid is. In Hebrreeën 10:5 wordt van Christus gezegd: "Gij hebt Mij het lichaam toebereid." Dit lichaam kan niet op alle plaatsen tegelijk zijn, want dan is het geen lichaam meer, maar een geest. Het lichaam van Christus is nu in de hemel; hoewel het een verheerlijkt lichaam is, is het niet vergoddelijkt. Het is niet oneindig, wat het zou moeten zijn als het zowel in de hemel als in brood en wijn door transsubstantiatie zou zijn.

Tweede gebruik.

Als God oneindig is, aan alle plaatsen tegelijk aanwezig, dan is het zeker dat Hij alles in eigen Persoon bestuurt en dat Hij geen gevolmachtigden of gezanten nodig heeft om Hem bij te staan Zijn bestuur uit te oefenen. Hij is elk ogenblik aan alle plaatsen en beheert alles in hemel en op aarde. Een koning kan in eigen persoon niet op alle plaatsen van zijn koninkrijk zijn, daarom is hij genoodzaakt door middel van afgezanten en stadhouders te regeren en die verdraaien nog al eens het recht. Maar God Die oneindig is, heeft geen plaatsvervangers nodig; Hij is aan alle plaatsen tegenwoordig, Hij ziet alles met Zijn eigen ogen en hoort alles met Zijn eigen oren. Hij is overal in eigen Persoon, daarom is Hij bekwaam om Rechter van de wereld te zijn. Hij doet aan allen recht.

Derde gebruik.

Als God door Zijn alomtegenwoordigheid oneindig is, zie dan daaruit de grootheid en onmetelijkheid van de Goddelijke Majesteit! Welk een groot God dienen wij. "Uwe, o HEERE, is de grootheid, de heerlijkheid en de majesteit, en Gij hebt U verhoogd tot een Hoofd boven alles", 1 Kronieken 29:11. Wel mag de Heilige Schrift de grootheid van de heerlijkheid van Hem Die oneindig is aan alle plaatsen ten toon spreiden. Hij gaat onze zwakke bevattingen verre te boven; hoe kan ons eindig verstand Hem Die oneindig is, bevatten? Hij gaat al onze lofprijzingen oneindig ver te boven. "Men love den Naam Uwer heerlijkheid, die verhoogd is boven allen lof en prijs", Nehemia 9:5. O, wat is de arme mens in z'n nietigheid, als wij denken aan Gods oneindigheid. O, hoe moet een mens, evenals de sterren verdwijnen bij het opgaan van de zon, tot niet ineenkrimpen als de oneindige Majesteit in Zijn heerlijkheid verschijnt. "De volken zijn geacht als een druppel van een emmer, en als een stofje van de weegschaal", Jesaja 40:15. O, wat zijn wij daar een klein druppeltje van! De heidenen dachten dat zij Jupiter voldoende geprezen hadden, als zij hem de grote Jupiter noemden. O, wat een oneindige Majesteit is God daarentegen, Die alle plaatsen tegelijk vervult, Psalm 150:2.

Vierde gebruik.

Als God oneindig is, vervullend de hemel en de aarde, zie dan toch wat het deel is van Gods kinderen: zij hebben Hem Die oneindig is tot hun deel. Zijn volheid is een oneindige volheid; Hij is zowel oneindig goed als oneindig voll!

Als een buis gevuld wordt met wijn is er een zoete volheid, maar het is toch eindig. Maar God is een zoete volheid die oneindig is. Hij is oneindig vol van schoonheid en liefde. Zijn rijkdom wordt onnaspeurlijk genoemd, omdat ze oneindig is, Efeze 3:8. Laten uw gedachten zich zover mogelijk uitstrekken, God gaat dit alles te boven, in Hem is een oneindige volheid. Van Hem staat dat Hij meer dan overvloedig doet, boven al wat wij bidden kunnen, Efeze 3:20. Wat kan een begerige geest niet vragen?

Hij kan kronen en koninkrijken vragen, miljoenen werelden; maar God kan boven bidden, ja boven denken geven, omdat Hij oneindig is. Wij kunnen bedenken wat het zou zijn als al de stofjes in zilver zouden veranderen, als iedere bloem een robijn zou worden, elke zandkorrel in de zee een diamant; toch kan God meer geven dan wij denken, omdat Hij oneindig is. O, wat zijn ze rijk die de oneindige God tot hun deel hebben. Wel mocht David zeggen: "De HEERE is het deel mijner erve. De snoeren zijn mij in lieflijke plaatsen gevallen; ja een schone erfenis is mij geworden", Psalm 16:5, 6. Wij mogen als de bij van bloem tot bloem gaan, maar wij zullen nooit een volle verzadiging verkrijgen tot wij bij de oneindige God terechtkomen. Jakob zei: "Ik heb genoeg"; in het Hebreeuws: "Ik heb alles", omdat hij de oneindige God tot zijn deel had, Genesis 33:11.

Aangezien bij God een oneindige volheid is, behoeft er geen vrees voor gebrek te zijn bij de erfgenamen des hemels, Hoewel er miljoenen heiligen en engelen zijn, die delen in Gods rijkdom, toch heeft Hij voor hen allen genoeg, omdat Hij oneindig is. Hoewel duizend mensen naar de zon kijken, er is voor hen allen licht genoeg; werp zo veel emmers als u kunt in de zee, er is water genoeg om ze allemaal te vullen. Hoewel een ontelbaar gezelschap engelen en gezaligden uit de volheid Gods vervuld moeten worden, heeft God Die oneindig is toch genoeg om hen te verzadigen. God heeft land genoeg om aan al Zijn erfgenamen te geven. In hetgeen oneindig is, kan geen gebrek zijn.

Vijfde gebruik.

Als God oneindig is, vervult Hij alle plaatsen, is Hij overal tegenwoordig. Dit is voor de goddelozen vreselijk: God is hun vijand, en zij kunnen Hem niet ontlopen, en ook niet van Hem wegvlugten, want Hij is overal tegenwoordig. Zij zijn nooit uit Zijn gezicht of buiten Zijn bereik. "Uw hand zal al Uw vijanden vinden", Psalm 21:9. In wat voor holen of bossen zij zich ook verbergen, God vindt hen; waar zij ook heengaan, Hij is daar tegenwoordig. "Waar zou ik heenvlieden voor Uw aangezicht?", Psalm 139:7. Als iemand een ander iets schuldig is, kan hij op de vlucht gaan en naar een ander land uitwijken, waar de schuldeiser hem niet vinden kan. "Maar waar zou ik heenvlieden voor Uw aangezicht?" God is oneindig, Hij is aan alle plaatsen, zodat Hij Zijn vijanden zal vinden en hen straffen.

Maar staat er niet: "Kaïn ging uit van het aangezicht des HEEREN"? Genesis 4:16

De betekenis is: Hij ging uit de gemeente Gods vandaan, waar de zichtbare tekenen van Gods tegenwoordigheid waren en waar de HEERE op een bijzondere wijze Zijn zoete tegenwoordigheid aan Zijn volk toonde. Maar Kaïn kon niet uit Gods gezicht weggaan, want God Die oneindig is, is overal tegenwoordig. Zondaren kunnen een beschuldigende consciëntie niet ontvluchten en ook niet een wrekend God.

Zesde gebruik.

Als God overal tegenwoordig is, is het voor een christen niet onmogelijk om te wandelen met God. God is niet alleen in de hemel, maar Hij is ook op aarde, Jesaja 66:1. De hemel is Zijn troon, daar zetelt Hij; de aarde is Zijn voetbank, daar staat Hij. Hij is overal tegenwoordig, daarom kunnen wij ertoe komen met God te wandelen. "Henoeh wandelde met God", Genesis 5:22. Als God tot de hemel beperkt was, zou een bevende ziel kunnen denken: "Hoe kan ik met God spreken, hoe kan ik met God wandelen Die in de hoge woont, boven de opperste wolken?" Maar God is niet tot de hemel beperkt; Hij is alomtegenwoordig: Hij is boven ons, Hij is rondom ons, Hij is bij ons, Handelingen 17:27. Hij is immers niet ver van de vergadering der heiligen: "Hij staat in de vergadering Godes", Psalm 82:1. Hij is bij ons aanwezig, God is in een iegelijk van ons, zodat wij hier op aarde met Hem kunnen wandelen. In de hemel rusten de heiligen bij Hem, op aarde wandelen zij met Hem. Met God wandelen is wandelen door het geloof. Van ons staat geschreven dat wij tot God naderen, Hebréeën 10:22, Hem zien, Hebréeën 11:27 "ziende de Onzienlijke" en gemeenschap met Hem oefenen, "Onze gemeenschap is met den Vader", 1 Johannes 1:3. Dus kunnen wij elke dag met Hem door het geloof "een wandeling maken." Het is een minachten van God als wij niet met Hem wandelen. Als een koning ergens tegenwoordig is, is het beledigend voor hem als wij op hem geen acht slaan en met zijn page meewandelen.

Er bestaat in de wereld geen aangenamer bezigheid dan met God te wandelen. "Zij zullen in het licht Uws aanschijns wandelen", Psalm 89:16. "En zij zullen zingen van de wegen des HEEREN", Psalm 138:5. Het is alsof wij dan wandelen tussen bedden van specerijen, die een lieflijke geur verspreiden.

Zevende gebruik.

Als God oneindig is in Zijn heerlijk Wezen, leer dan te bewonderen, waar men niet kan doorgronden! De engelen dragen een sluier, zij bedekken hun aangezichten als zij deze oneindige Majesteit aanbidden, Jesaja 6:2. Elia omwond zijn aangezicht met zijn mantel toen Gods heerlijkheid voorbij ging. Bewonder waar u niet kunt doorgronden. "Zult gij de onderzoeking Gods vinden?", Job 11:7 (Eng. vert.: "Kunt gij door onderzoeking God vinden?"). Hier zien wij slechts enkele stralen van Zijn heerlijkheid, wij zien Hem in de spiegel der schepping; wij zien Hem in Zijn beeld: Zijn beeld schittert in de heiligen, maar wie kan al Zijn wezenlijke heerlijkheid doorzien? Welke engel kan deze oneindige hoogten meten? "Kunt gij door onderzoeking God vinden?" Hij is oneindig. Wij kunnen evenmin Zijn oneindige volmaaktheden doorzoeken als iemand die op de top van de hoogste berg staat het firmament kan aanraken of een ster in zijn hand nemen. O, dat onze gedachten met bewondering over God bezet mogen zijn!

Bewonder waar u niet kunt doorgronden. Er zijn in de natuur vele geheimenissen die wij niet kunnen doorgronden: waarom de zee hoger moet zijn dan het land en het toch niet overstroomt; waarom de Nijl 's zomers buiten haar oevers treedt als volgens de loop der natuur het water op z'n laagst staat; hoe de beenderen zijn in de buik van een zwangere vrouw, Prediker 11:5. Als deze dingen ons reeds in verlegenheid brengen, hoe zal dan het oneindige mysterie van de Godheid het begrip van de uitnemendste geleerden te boven gaan. Vraag de meetkundige of hij met een passer de doorsnee van de aarde kan meten. Zo onmogelijk is het voor ons om de oneindige volmaaktheden van God te meten.

In de hemel zullen wij God met klaarheid zien, maar niet ten volle, want Hij is oneindig; Hij zal Zich aan ons meedelen "naar de grootte van het vat", maar niet in de onmetelijkheid van Zijn natuur. Bewonder daarom waar u niet kunt doorgronden.

- Als God oneindig is en aan alle plaatsen, laten wij Hem dan geen paal en perk stellen. "Zij stelden den Heilige Israëls een perk", Psalm 78:41. Wij stellen God paal en perk als wij Hem beperken tot de enge omtrek van ons verstand. De rede denkt vaak dat God zó en zó te werk moet gaan, of de zaak zal nooit tot een goed einde komen. Dat is God door onze rede beperken, terwijl Hij oneindig is en Zijn wegen onnaspeurlijk zijn, Romeinen 11:33.
- Betreffende de verlossing van Zijn Kerk stelt men God paal en perk, als men Hem óf aan een bepaalde tijd bindt, óf Hem de wijze van verlossing voorschrijft. God zal Sion verlossen, maar Hij wil dat men Hem vrij laat; Hij wil niet gebonden worden aan plaats, tijd of middel, hetgeen zou betekenen dat wij Hem beperken en dus zou Hij dan niet oneindig zijn! God wil Zijn eigen weg volgen, Hij zal het verstand doen stilstaan en in verlegenheid brengen, Hij zal door onmogelijkheden heen werken, Hij zal op zo'n wijze werken dat wij denken dat alles op niets zal uitlopen. Welnu, Hij werkt zoals Hij wil, als een oneindig wonderdoend God.